Inleiding bij catalografie in Wise

Cultuurconnect

Agenda

1. Basisprincipes voor catalografie in Wise
2. Statussen van titels en autorisaties van medewerkers
3. Vermijden van dubbele titels: principes
4. Vermijden van dubbele titels: praktijk: workflow catalogiseren
5. Live zoeken in Open Vlacc
6. Een minimale voorlopige titel aanmaken
7. Een minimale voorlopige titel vervolledigen
8. Principes voor samen titels beheren
9. Principes voor inhoudelijke ontsluiting
10. Principes voor tracks
11. Principes voor thesaurusbeheer
12. Principes voor plaatsing

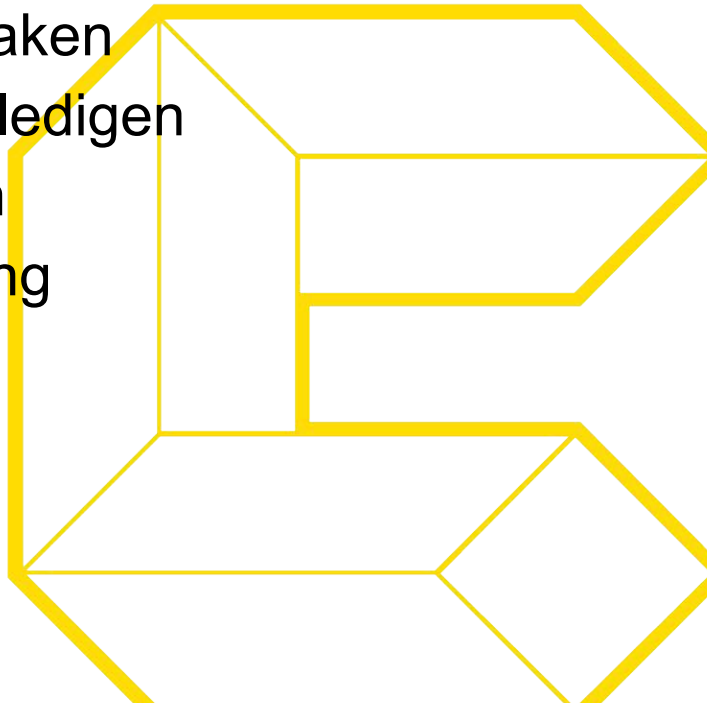

1

Basisprincipes voor catalografie in het EBS

Datatesten in Bree 14/1/2019

Basisprincipes catalografie in Wise

- Alle bibliografische data van PBS-en en andere systemen zijn gemapt naar het Open Vlacc MARC21 formaat en geïmporteerd in **één databank** = een conversie voor Bidoc, Brocade, Aleph, Vubis
- Alle Open Vlacc titels zitten **in Wise**. Nieuwe titels en updates aan bestaande titels worden dagelijks bijgeladen.
- Open Vlacc titels kan je **niet muteren** in Wise (wel: ticket voor de servicedesk)
- Alle **niet-Vlacc titels** (uit conversie en nieuw aangemaakt) worden door alle bibliotheken samen beheerd in Wise. Je kan deze muteren mits de juiste autorisaties
- Je maakt alleen een nieuwe titel als je geen bestaande titel vindt om je exemplaren aan te koppelen. **‘Dubbels’ maken is niet toegelaten** in Wise.

2

Statussen van titels en autorisaties van medewerkers

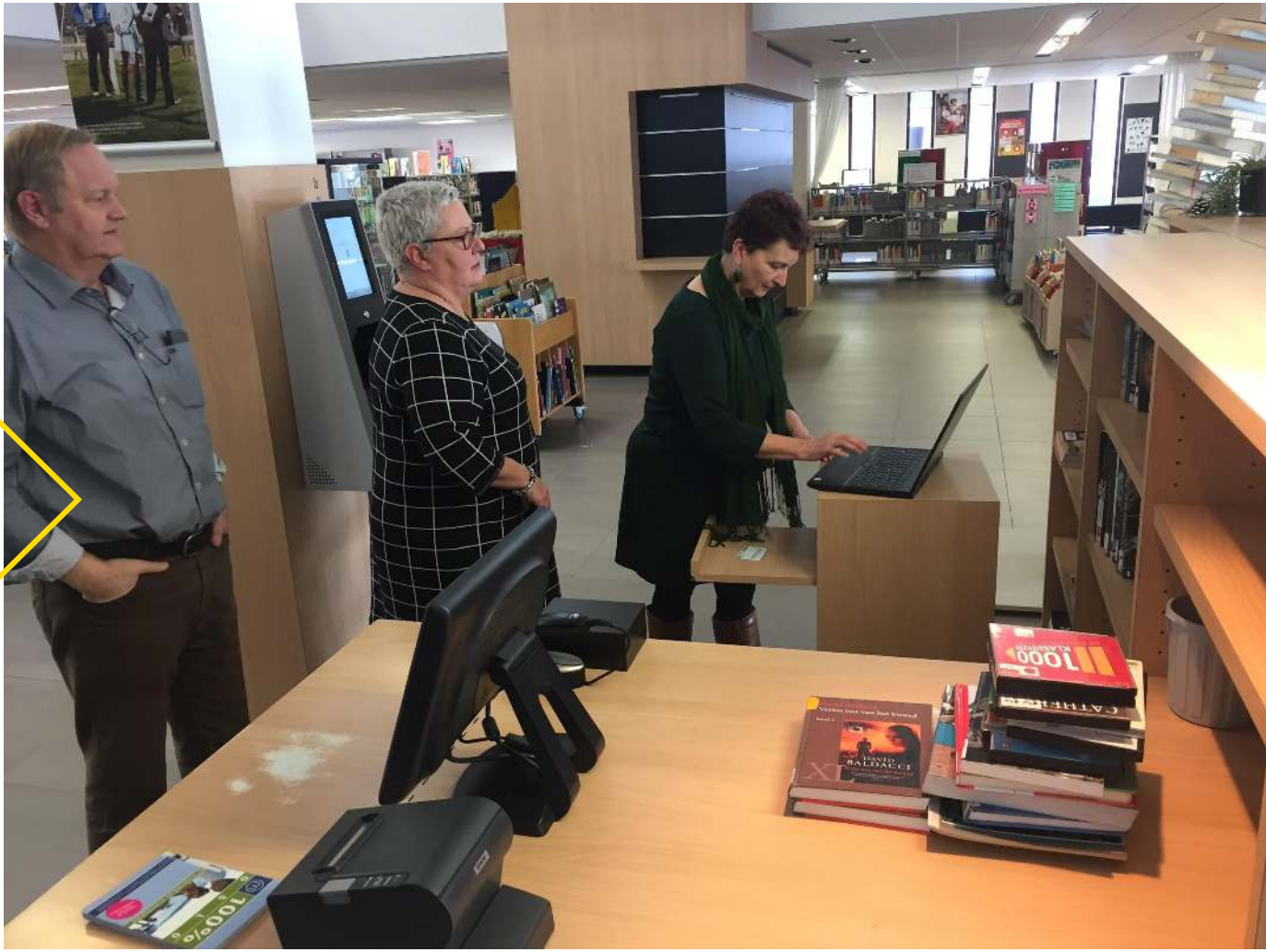

Functionele testen in Bree 14/1/2019

2. Wie mag welke titels bewerken?

Wise = 1 titelbestand dat we allemaal samen beheren

In Wise heeft elke titel een titelstatus, en elke user bevoegdheden.

De combinatie hiervan bepaalt wie welke titels mag bewerken:

	CATABASIS	CATAPLUS	CATASUPER (CC)
voorlopige titel (V)	x	x	x
volledige titel (O)		x	x
beschermde titel (B)			x

Hoe zie ik welke status een beschrijving heeft?

De titelstatus is zichtbaar in het muteerscherm en in de resultatenlijst (meer info zie baliefiche zoeken in de catalogus en titelinformatie raadplegen)

Titelstatus in het muteerscherm:
Vlaccrecords hebben altijd status ‘Beschermd’. Ze kunnen door geen enkele user bewerkt worden in Wise (met uitzondering van toevoegen van lokale velden).

Hoe zie ik welke status een beschrijving heeft?

Titelstatus in een resultatenlijst:

We zien hier 2 ‘beschermde’ (B) Open Vlacc-titels, 4 ‘voorlopige’ (V) titels geconverteerd uit het bestand van bibliotheek Bree, en 1 ‘volledige’ (O) titel die door een bibliotheek in Wise is aangevuld en nieuwe status kreeg.

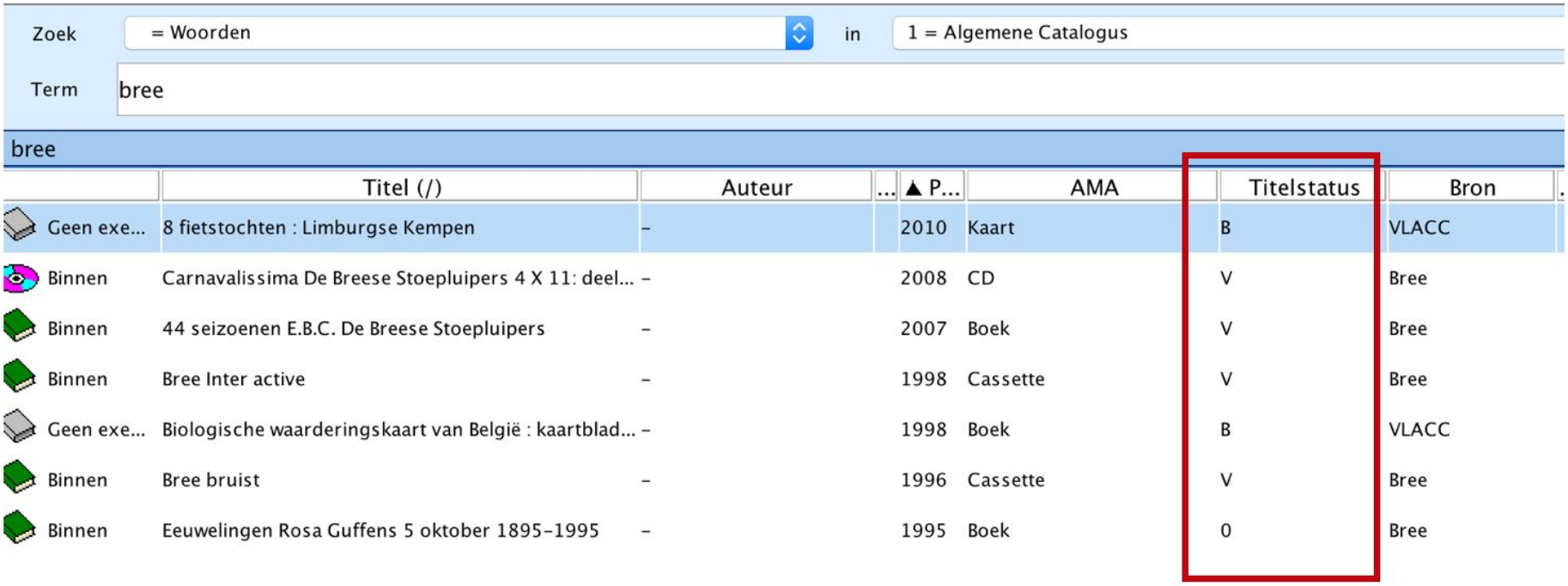

	Titel (/)	Auteur	...	▲ P...	AMA	Titelstatus	Bron
Geen exe...	8 fietstochten : Limburgse Kempen	-		2010	Kaart	B	VLACC
Binnen	Carnavalissima De Breese Stoepluipers 4 X 11: deel...	-		2008	CD	V	Bree
Binnen	44 seizoenen E.B.C. De Breese Stoepluipers	-		2007	Boek	V	Bree
Binnen	Bree Inter active	-		1998	Cassette	V	Bree
Geen exe...	Biologische waarderingskaart van België : kaartblad...	-		1998	Boek	B	VLACC
Binnen	Bree bruist	-		1996	Cassette	V	Bree
Binnen	Eeuwelingen Rosa Guffens 5 oktober 1895-1995	-		1995	Boek	0	Bree

3

Vermijden dubbele titels: principes

Eerste lener in Bree 14/1/2019

Vermijden dubbels - *principes titelbestand*

- Het EBS werkt op één titelbestand
- De volledige Open Vlacc wordt ingeladen in het EBS
- De titels van PBS-en en andere systemen worden één voor één ‘bijgeladen’ in het titelbestand

Vermijden dubbels - *principes bij inladen*

- In grote lijnen: de matching en merging die nu in de AquaBrowser gebeurt, wordt geconsolideerd in Wise

- Is er een Open Vlacc-titel: Open Vlacc titel wint de matching van het lokale titel

- Is er al een Wise titel: titel die al in Wise zit, wint de matching van de titel uit het nieuw te migreren bestand

- Matching gebeurt op basis van sleutels:
  - Vlaccnummer + titelsoort
  - ISBN + jaar + titelsoort + mediumsoort
  - EAN + titelsoort + mediumsoort
  - ISSN + titelsoort + mediumsoort

- Lokale onderwerpen en exemplaren worden bij de merging toegevoegd aan de winnende titel.

Vermijden dubbels - *principes nieuwe Vlacc-titels*

- De nieuwe en geüpdate titels uit Open Vlacc worden elke dag ingeladen in Wise

- Het is mogelijk dat er al een niet-Vlacc titel in Wise zit (geconverteerd uit lokale bestanden of nieuw gemaakt in Wise)

- In dit geval overschrijft de nieuwe of geüpdate Open Vlacc titel de bestaande lokale titel

- Matching gebeurt op basis van de (strenge) sleutels:
  - Vlaccnummer + titelsoort
  - ISBN + jaar + titelsoort + mediumsoort
  - EAN + titelsoort + mediumsoort
  - ISSN + titelsoort + mediumsoort

- Lokale onderwerpen en exemplaren worden bij de merging toegevoegd aan de winnende titel.

Vermijden dubbels - *principes nieuwe titels - invoer in EBS*

- Wie een nieuwe beschrijving maakt, krijgt een melding op basis van de sleutelvelden als er al een (Vlacc of Wise) titel is:
  - Vlaccnummer + titelsoort
  - ISBN + jaar + titelsoort + mediumsoort
  - EAN + titelsoort + mediumsoort
  - ISSN + titelsoort + mediumsoort

  → gebruik de bestaande beschrijving

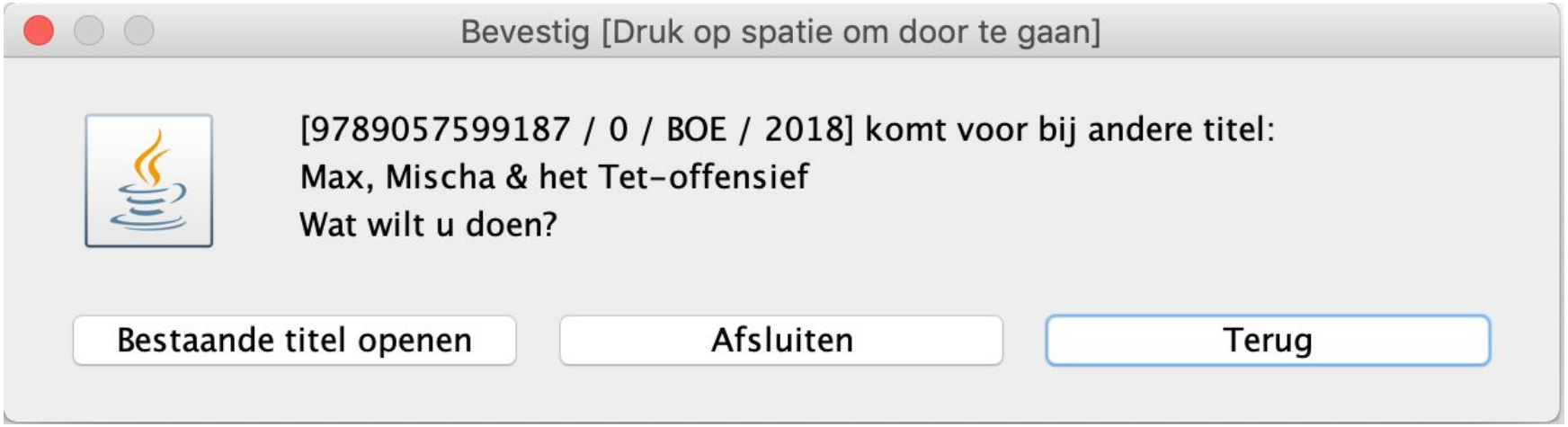

4

Vermijden dubbele titels: praktijk

Op weg naar Opglabbeek 23/1/2019

Bespaar jezelf zo veel mogelijk werk

- Een kleine tot middelgrote bibliotheek zal ruim 90% van de titels die ze nodig heeft, terugvinden in Wise omdat deze al door Open Vlacc zijn ingevoerd.
- De eerste stap bij het maken van een titel is dus steeds:
  kijk na of het wel nodig is zelf een beschrijving te maken!
  - ga hiervoor naar de catalogus. Je zoekt bij voorkeur eerst zo exact mogelijk (ISBN, EAN), en als dat niets oplevert, op publicatietitel en/of auteur.
  - gebruik zo veel mogelijk reeds bestaande beschrijvingen om je exemplaren aan te koppelen.
  - kopieer indien mogelijk een gelijkaardige beschrijving.
  - alleen wanneer er geen enkele versie van een titel in Wise zit, maak je een nieuwe titel.

Zie schema

5

Zoeken in Open Vlacc

Datatesten in Opglabbeek 23/1/2019

Live zoeken in Open Vlacc vanuit het EBS

- Wise bevat de volledige Open Vlacc - maar met een dag vertraging
- Wil je Vlacc live doorzoeken:
  - Ga naar de catalogus
  - klik op “Nieuwe titel”
  - onderaan het scherm voor minimale invoer kan je aanvinken “zoek in Open Vlacc”.
  - Gebruik bij voorkeur een identificerend nummer om te zoeken.

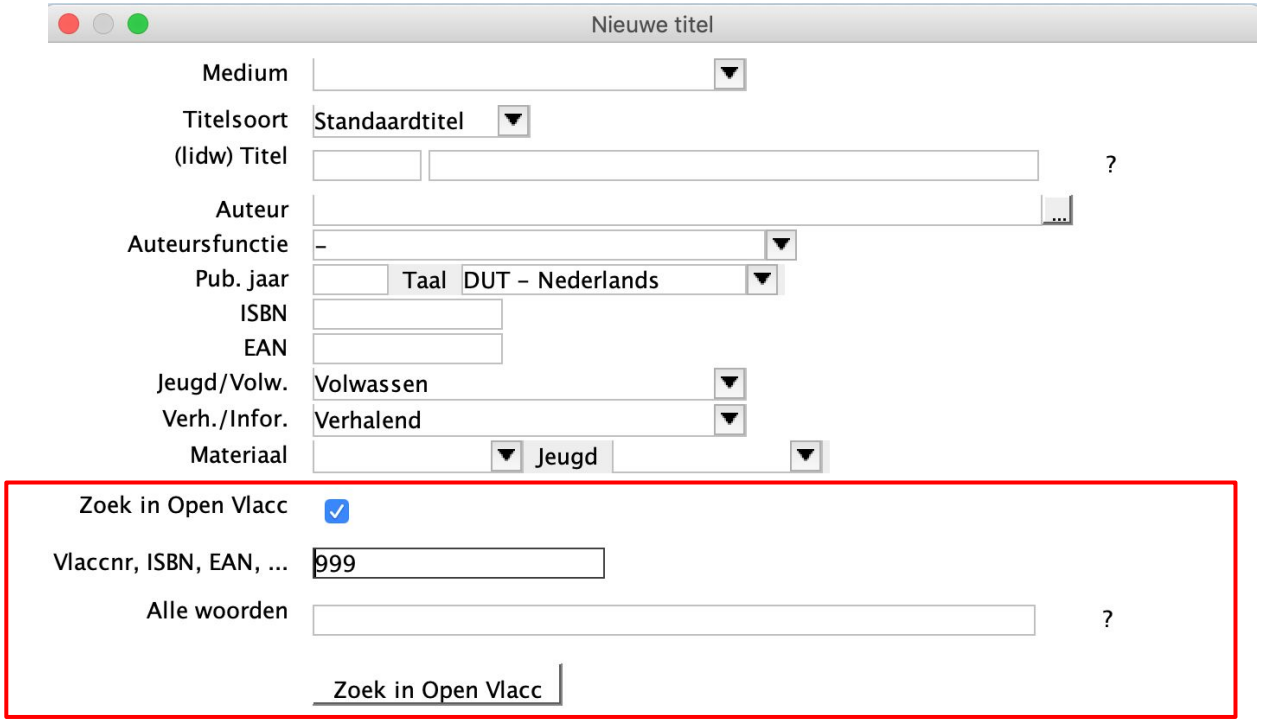

6

Zelf een voorlopige titel maken

Een go in Opglabbeek 23/1/2019

Voorlopige titels

- Alle Open Vlacc titels hebben altijd titelstatus BESCHERMD
- Alle ‘bijgeladen’ titels uit de PBS-en en andere systemen die gemigreerd worden, hebben titelstatus VOORLOPIG
- Nieuwe voorlopige titels = minimale titelbeschrijvingen
  = titels die je maakt voor bestelling of omdat je denkt dat record snel door Vlacc kan / moet aangevuld worden, hebben titelstatus VOORLOPIG
  - Voorlopige titels bevatten zo veel mogelijk identificerende nummers om latere matching toe te laten
  - Nieuwe voorlopige titels zullen (later) geëxporteerd worden naar Open Vlacc om daar ‘opgepikt’ en aangevuld te worden

Een minimale voorlopige titel aanmaken

- Invoer in Wise begint altijd met de aanmaak van een minimale titelbeschrijving
- Een minimale titelbeschrijving volstaat in veel gevallen

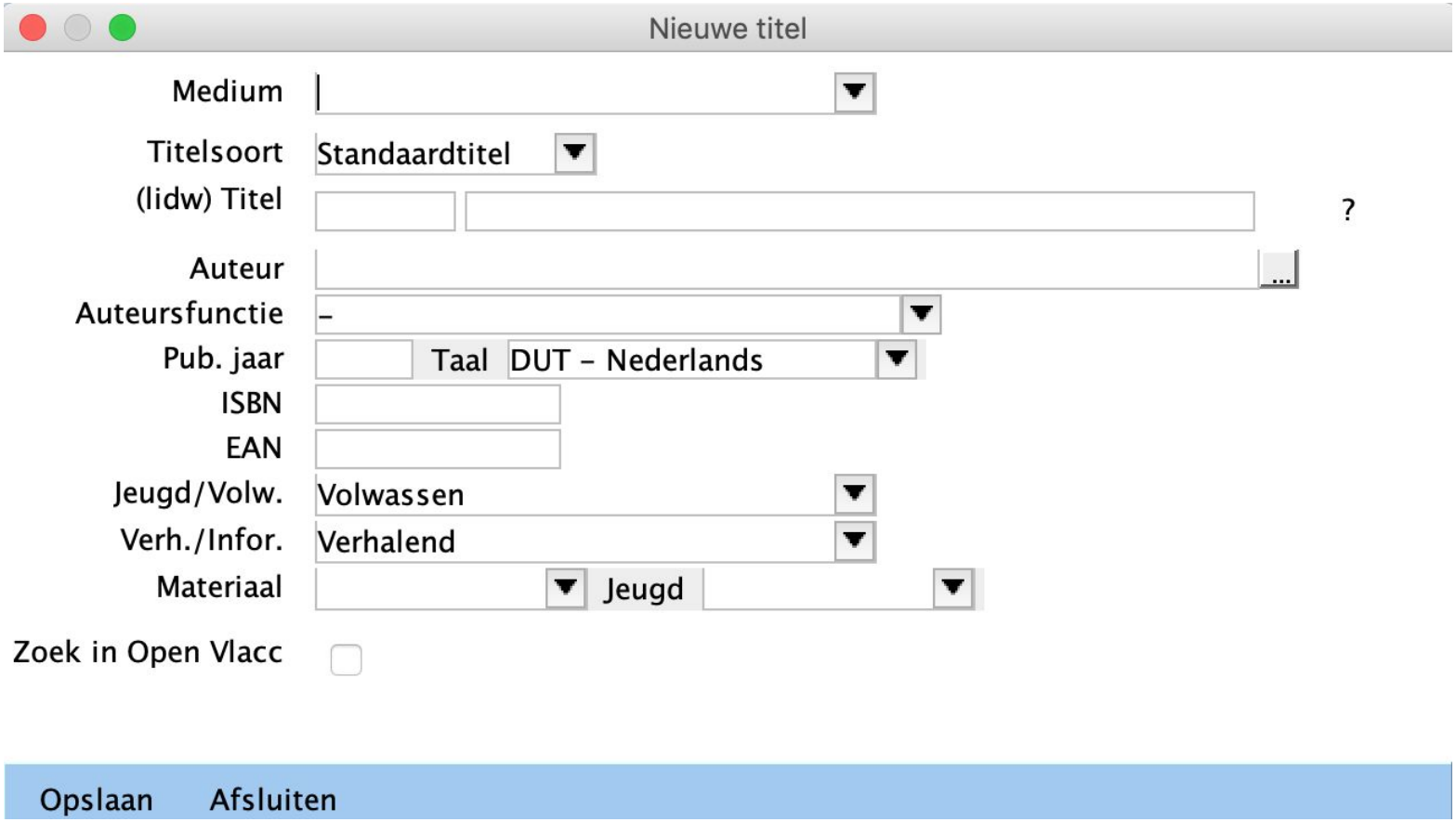

7

Een minimale voorlopige titel vervolledigen

Eerste lener in Opglabbeek 23/1/2019

Een minimale voorlopige titel vervolledigen

- klik op het **gereedschap-icoon** onderaan op het catalogusscherm om naar het muteerscherm te gaan

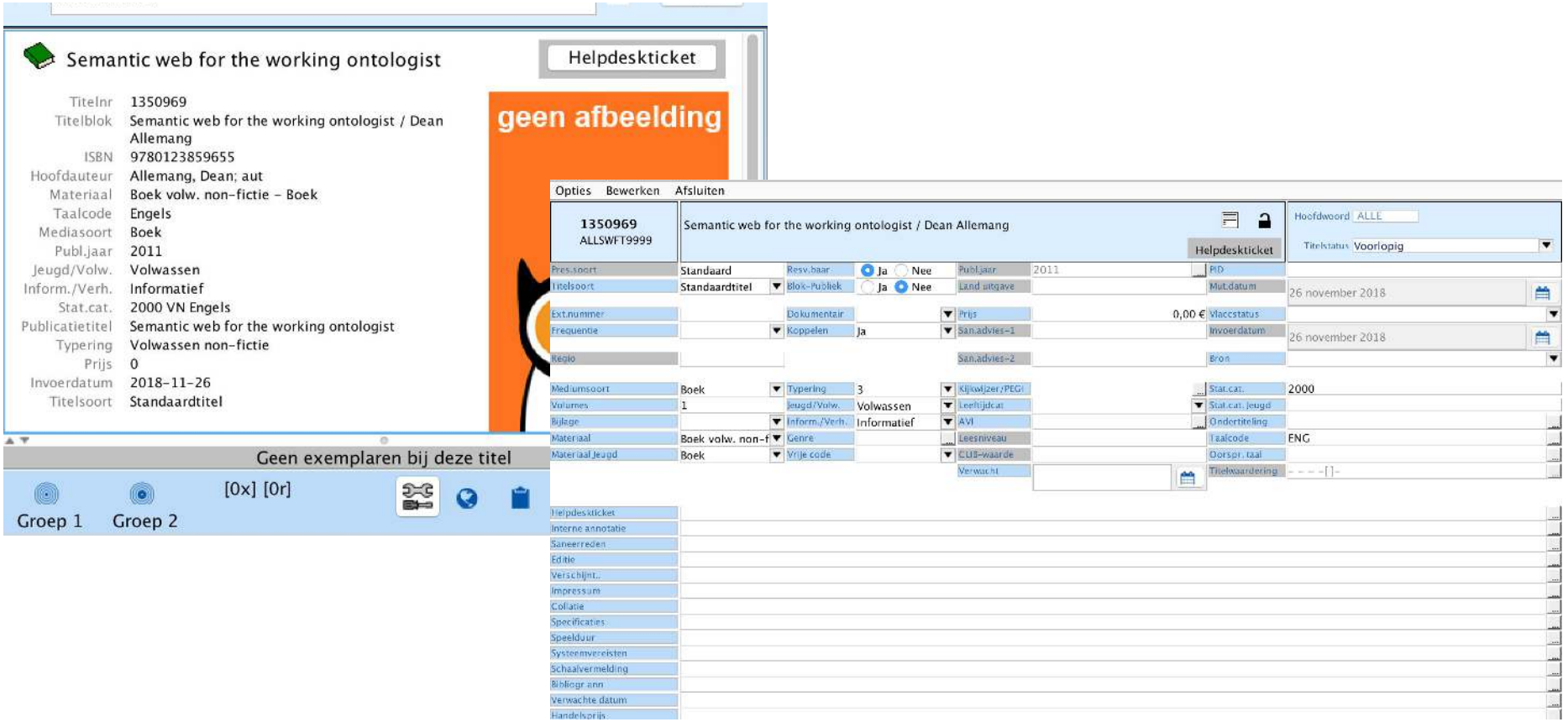

Hoe is het muteerscherm opgebouwd?

- De rubrieken in het **bovenste blok** = typisch belangrijk voor een goede werking van Wise voor het suggereren van de kast en het plaatskenmerk van de exemplaren.
  Achter de meeste van deze rubrieken zit een vaste lijst.

- De rubrieken in het **onderste blok** zijn vooral belangrijk voor een goede opzoekbaarheid in de publiekscatalogus.
  Achter deze rubrieken zitten typisch invoersjablonen die je helpen de titel correct in te voeren.
  Invoer gebeurt steeds conform de Open Vlacc regelgeving.

- **Alle** velden zijn steeds zichtbaar in het muteerscherm. Bijlage in de uitgebreide handleiding = bij welke materialen moet je welke rubrieken invullen

Hoe rubrieken invullen / herhalen / leeg maken?

- **Dubbelklik** op de witte ruimte naast een rubrieklabel om het achterliggende sjabloon te openen en de subvelden in te vullen.
- Wil je een veld herhalen (vb secundaire auteur, onderwerp, bevat-annotatie,...), rechtermuisklik dan op het rubrieklabel en **kies ‘nieuw’**. Alleen velden die volgens de Open Vlacc regelgeving herhaalbaar zijn, kunnen meer dan één keer opgenomen worden in een titelbeschrijving.
- Wil je de inhoud van een rubriek incl alle subvelden volledig wissen, rechtermuisklik dan op het rubrieklabel en kies ‘**maak leeg**’.
- Als je een invulling van een rubriek wil muteren die herhaalbaar is, zoals onderwerp, en waar al meerdere termen zijn ingevuld, dan opent zich een **‘tussenscherm’** waarin je moet kiezen welk van de velden je wil muteren.
- Eenzelfde dialoogscherm krijg je als je ‘maak leeg’ klikt op een herhaalbare rubriek

Welke rubrieken hoe invoeren bij welk type materiaal?

- Zie uitgebreide handleiding

- Bij vragen over de correcte invulling van de rubrieken, kan je terecht op de regelgevingspagina van Open Vlacc http://openvlacc.cultuurconnect.be/zoeken-in-regelgeving-en-werkgroepverslagen

Een voorlopige titel naar status normaal brengen

- Voorwaarden:
  - Alle nodige rubrieken zijn aangepast, dwz even volledig als een Vlacc-beschrijving; SISO+ZIZO, NBLC+VMS,...
  - Ik heb voldoende rechten
- Dan kan je rechts boven de titelstatus aanpassen van “voorlopig” naar **“normaal”**.
- Vergeet niet de titel op te slaan bij het afsluiten (via het menu ‘afsluiten’ / ‘opslaan en toon in de catalogus’ of eenvoudig F11)

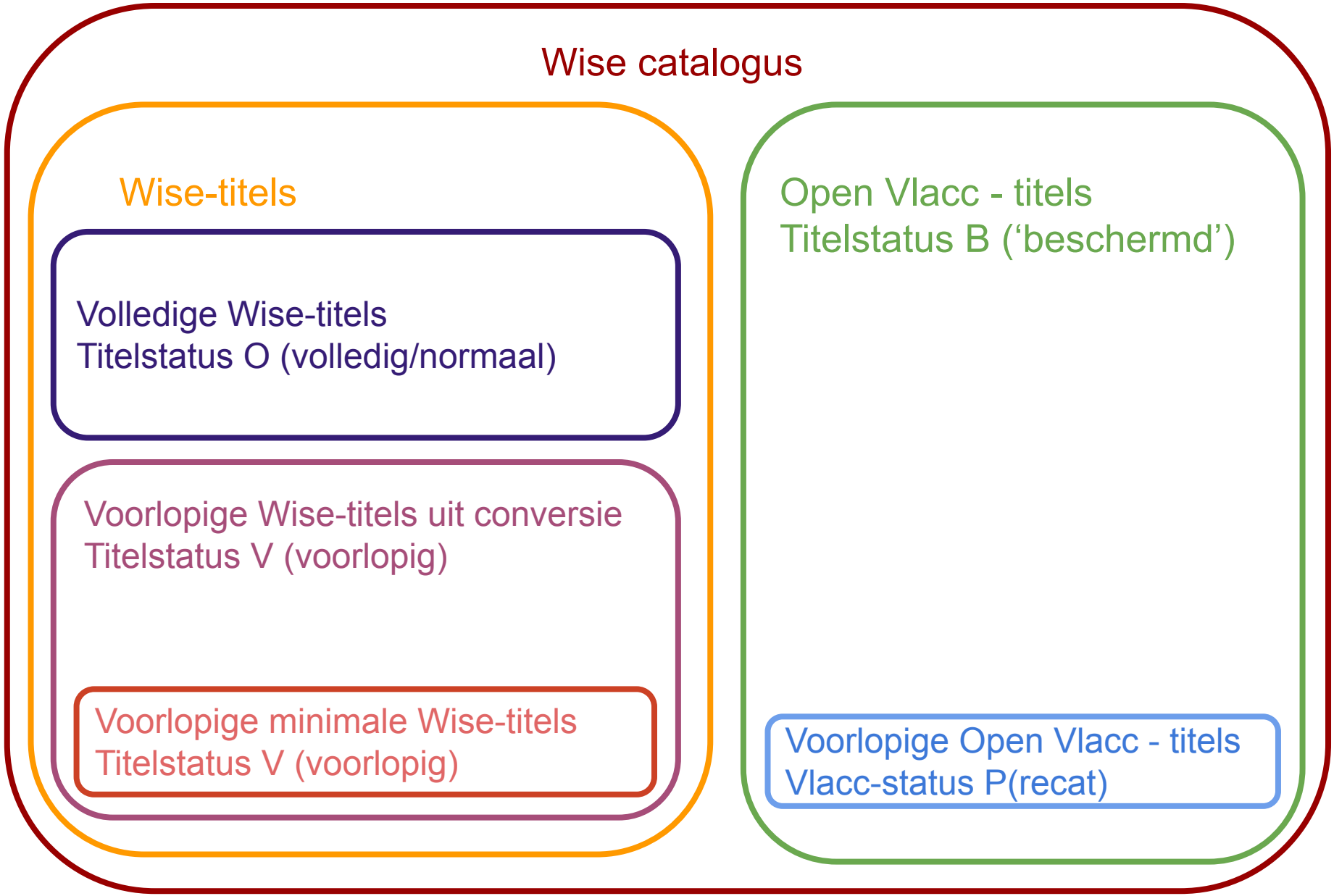
Wise catalogus
Wise-titels
Volledige Wise-titels
Titelstatus O (volledig/normaal)
Voorlopige Wise-titels uit conversie
Titelstatus V (voorlopig)
Voorlopige minimale Wise-titels
Titelstatus V (voorlopig)
Open Vlacc - titels
Titelstatus B (‘beschermd’)
Voorlopige Open Vlacc - titels
Vlacc-status P(recat)

Marc-editor

- Klik op het ‘M’ icoon onderaan het catalogusscherm om je titelbeschrijving in een compacte M21 weer te geven

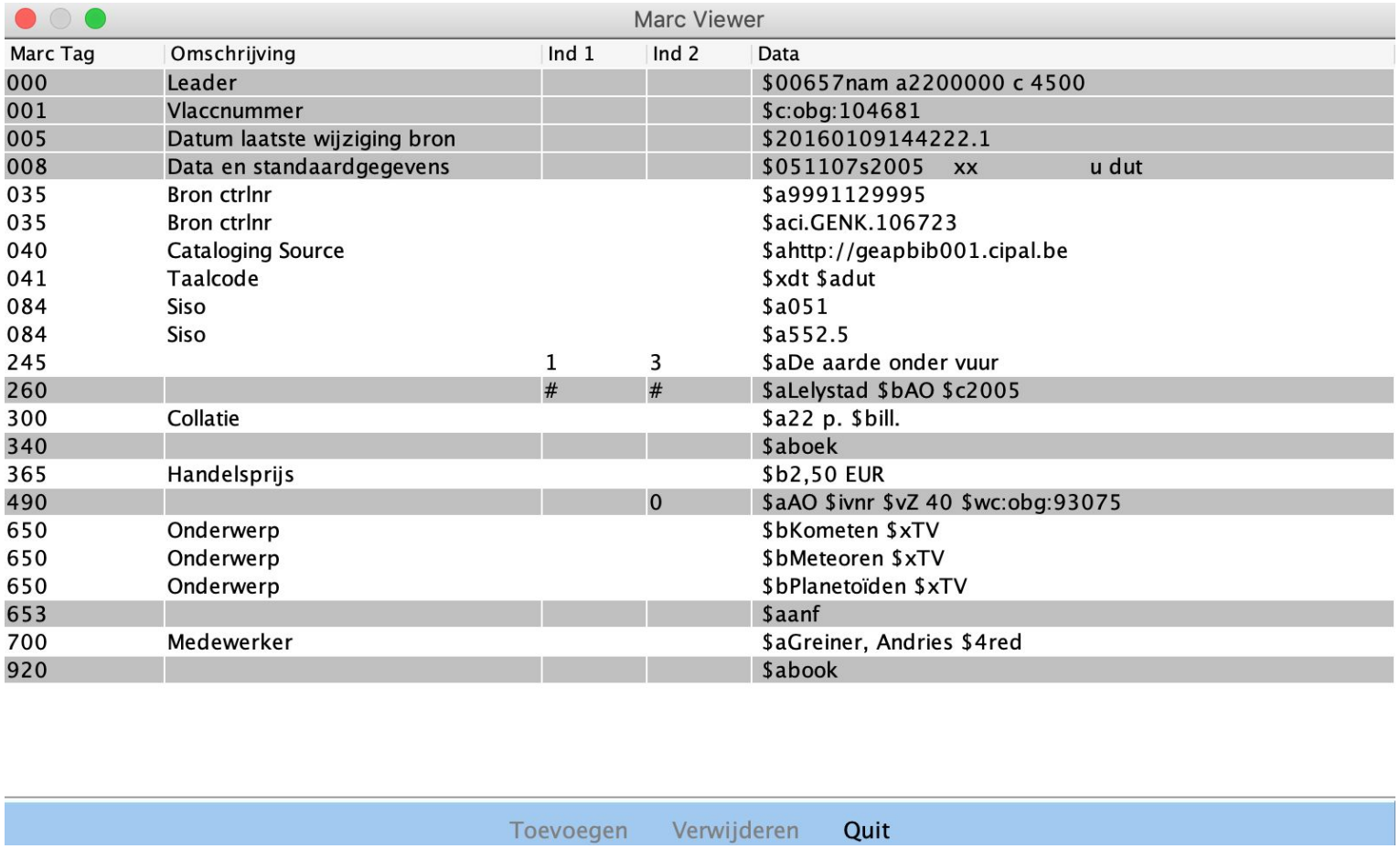

8

Samen titels beheren

Datatesten in Bree

Samen titels beheren

Context: EBS werkt met een gedeeld titelbestand.
Wat doen we als er een aanpassing in een record gewenst is?

Informatie toevoegen
Info toevoegen mag altijd (volgens de Vlacc regelgeving).

Verbeteren fouten in formele beschrijving
Flagrante fouten (tegen formele beschrijving) mogen steeds verbeterd worden.

Aanpassen wegens niet eens met inhoudelijke ontsluiting
Doen we NIET zelf in het EBS. Melden aan helpdesk.
Waar mogelijk, zal de helpdesk dit proberen uitklaren.
Wanneer dit niet lukt, of de bib niet akkoord is met de uitkomst, kan ze afwijken in haar exemplaar.

Dit hoeft niet te worden gemeld aan de bibs die bezit hebben bij het record. Zij kunnen eventuele aanpassingen achteraf op het spoor komen door de lijsten die je in Wise kan laten lopen (wordt nog gedocumenteerd).

9

Principes voor inhoudelijke ontsluiting

Datatesten in Genk 3/2/2019

Inhoudelijke ontsluiting

Waarover gaat het?

- *Genre*
- *Genre muziek*
- *Onderwerp*
- *Onderwerp persoon*
- *Onderwerp corporatie*
- **Onderwerp lokaal**

Migratie: alleen Open Vlacc-termen naar de ‘gewone’ rubrieken, de andere naar Onderwerp lokaal

Nieuwe invoer: alleen Open Vlacc-termen in de ‘gewone’ rubrieken, de andere invoeren in Onderwerp lokaal

Lokale onderwerpen

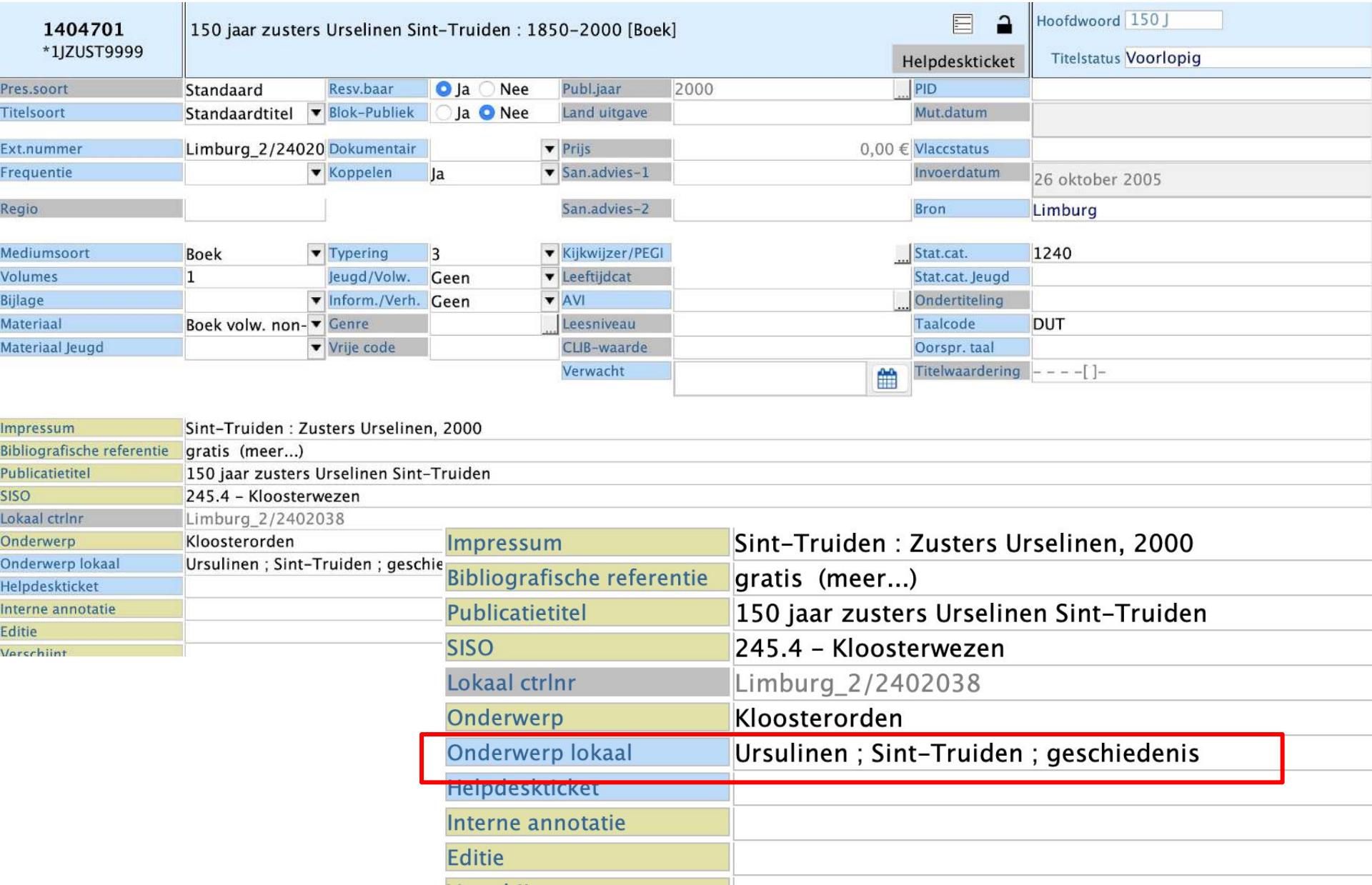

1404701 *1JZUST9999	150 jaar zusters Urselinen Sint-Truiden : 1850-2000 [Boek]
Helpdeskticket	
Hoofdwoord	150 J
Titelstatus	Voorlopig
Pres.soort	Standaard
Titelsoort	Standaardtitel
Ext.nummer	Limburg_2/24020
Frequentie	
Regio	
Resv.baar	Ja / Nee
Blok-Publiek	Ja / Nee
Dokumentair	
Koppelen	Ja
Publ.jaar	2000
Land uitgave	
Prijs	0,00 €
San.advies-1	
San.advies-2	
PID	
Mut.datum	
Vlaccstatus	
Invoerdatum	26 oktober 2005
Bron	Limburg
Mediumsoort	Boek
Volumes	1
Bijlage	
Materiaal	Boek volw. non-
Materiaal Jeugd	
Typering	3
Jeugd/Volw.	Geen
Inform./Verh.	Geen
Genre	
Vrije code	
Kijkwijzer/PEGI	
Leeftijdcat	
AVI	
Leesniveau	
CLIB-waarde	
Verwacht	
Stat.cat.	1240
Stat.cat. Jeugd	
Ondertiteling	
Taalcode	DUT
Oorspr. taal	
Titelwaardering	- - - -[ ]-

Impressum	Sint-Truiden : Zusters Urselinen, 2000
Bibliografische referentie	gratis (meer...)
Publicatietitel	150 jaar zusters Urselinen Sint-Truiden
SISO	245.4 - Kloosterwezen
Lokaal ctrlnr	Limburg_2/2402038
Onderwerp	Kloosterorden
Onderwerp lokaal	Ursulinen ; Sint-Truiden ; geschie
Helpdeskticket	
Interne annotatie	
Editie	
Verschijnt	

Impressum	Sint-Truiden : Zusters Urselinen, 2000
Bibliografische referentie	gratis (meer...)
Publicatietitel	150 jaar zusters Urselinen Sint-Truiden
SISO	245.4 - Kloosterwezen
Lokaal ctrlnr	Limburg_2/2402038
Onderwerp	Kloosterorden
Onderwerp lokaal	Ursulinen ; Sint-Truiden ; geschiedenis
Helpdeskticket	
Interne annotatie	
Editie	

10

Tracks

Een go in Genk 3/2/2019

Principes voor tracks

- **Bij migratie**
  - Vlacc-tracks worden niet ingeladen in Wise
  - Niet-vlacc tracks uit de migratie worden enkel ingeladen als ze aan een niet-Vlacc moeder gekoppeld zijn
  - Een niet-Vlacc-moeder die bij inladen in Wise wordt gematcht met een Vlacc-moeder, verliest haar lokale kinderen

- **Bij nieuwe invoer**
  - We geven de voorkeur aan aanmelden bij Open Vlacc zodat de tracks door CDR ingevoerd kunnen worden
  - Tracks toevoegen bij Wise-records kan, liefst met bevat-annotaties

11

Thesaurus-beheer

Lekkers in Genk 3/2/2019

Principes voor thesaurusbeheer

- Voorlopig enkel door Cultuurconnect

Standaard, Hoofdauteur et

Kies thesaurus

term	*)	type	B	hits	ond	Relaties	Gewijzigd
Tsjaikovski, Boris (1925-1996)	*)			11	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjaikovski, Modest				6	0		02-02-2019 08:09:54
Tsjaikovski, Modest Iljitsj							30-01-2019 17:12:31
Tsjaikovski, Pjotr Iljitsj (1840-1893)	*)			949	8		23-01-2019 13:23:20
Tsjaikovski Groot Academisch Symfon...				2	0		28-01-2019 05:50:18
Tsjaikovski Moskou Radio Symfonieor...				10	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjaikovski Perm Staats Ballet				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjalle Van der Burg		Syn		1	0		02-02-2019 12:45:03
Tsjalling Swierstra		Syn		3	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjaroesjin, Jewgeni				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjavtsjavadze, Ilia (1837-1907)	*)			1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjchartisjvili, Grigori				2	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjêbbe Hettinga		Syn		8	0		29-01-2019 20:49:22
Tsjechisch BRNO Filharmonisch Koor				4	0		28-01-2019 08:22:13
Tsjechisch Ensemble Barok				2	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Ensemble Barok Orkest				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Filharmonisch Blaas Ensem...				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Filharmonisch Blaasensem...				1	0		28-01-2019 10:29:15
Tsjechisch Filharmonisch Collegium				1	0		28-01-2019 07:41:44
Tsjechisch Filharmonisch Kamerorkest				12	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Filharmonisch Koor				22	0		26-01-2019 13:20:41
Tsjechisch Filharmonisch Koor Brno				3	0		28-01-2019 08:22:24
Tsjechisch Filharmonisch Koor Brünn				5	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Filharmonisch Orkest				175	0		26-01-2019 12:25:16
Tsjechisch Filharmonisch Sextet				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Film Orkest				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Kamerkoor				6	0		28-01-2019 17:09:39
Tsjechisch Kamerorkest				1	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Nationaal Symfonieorkest				8	0		08-01-2019 10:00:08
Tsjechisch Nonet				6	0		28-01-2019 08:30:43
Tsjechisch Omroepkoor				1	0		08-01-2019 10:00:08

Klik op deze kolom om term te wijzigen

12

Principes voor plaatsing

Eerste materialen in de sorteerrrobot van Genk 4/2/2019

Principes plaatsing

Zie opleiding bestellen en exemplaren

De exemplaargegevens worden zo veel mogelijk afgeleid uit de bibliografische gegevens:

- op basis van de Statistische categorie (=SCAT) (=eigenschap van de titel) en de instellingen van elke bibliotheek (welke SCAT hoort in welke kast) wordt de kast voorspeld
- op basis van de eigenschappen van de titel wordt de verdere plaatsing zo veel mogelijk voorspeld

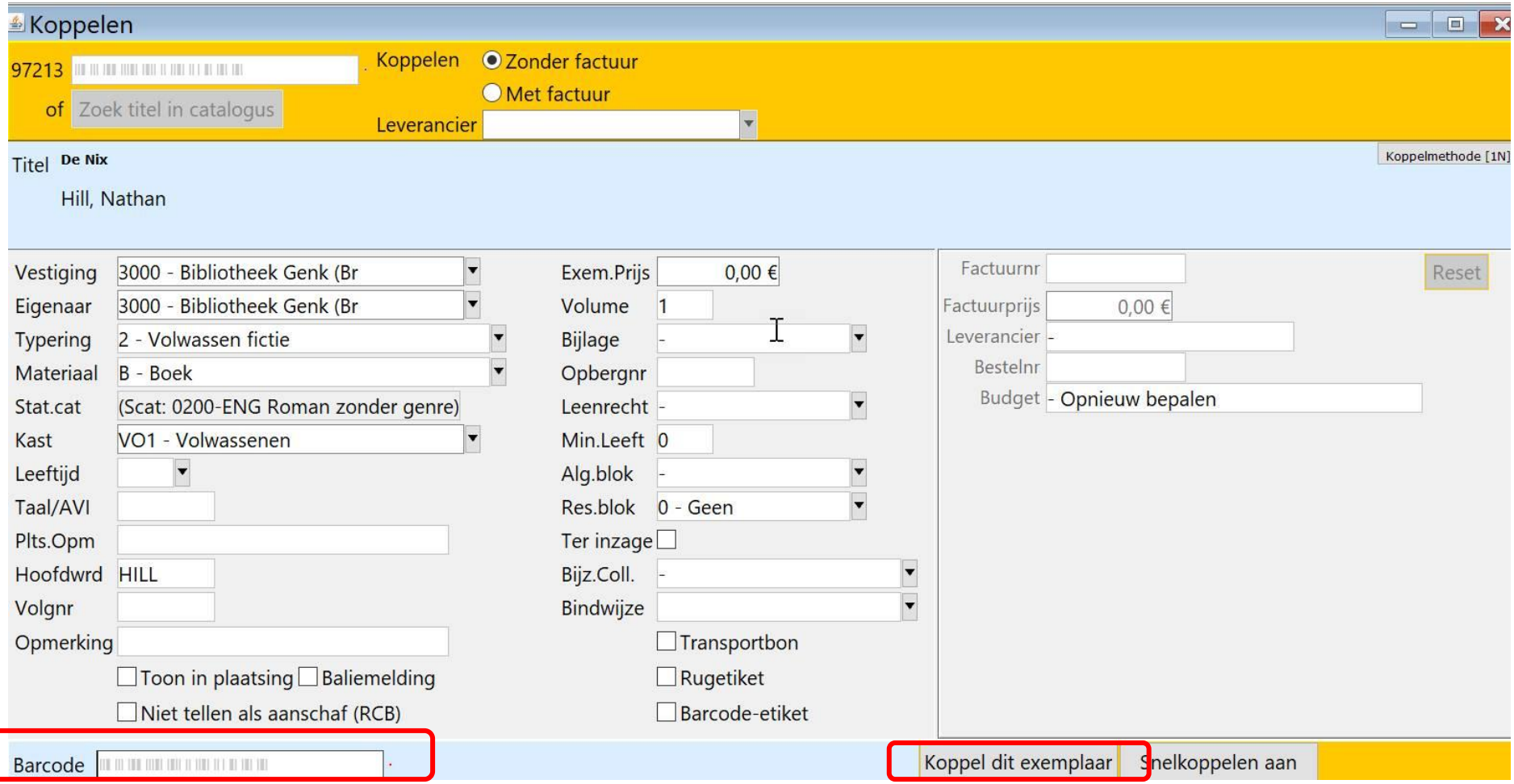

Deze sceenshot is niet definitief